

Xəbər
Bakıda
kişi hamilə
arvadını
döyə-döyə
öldürdü
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 15 oktyabr 2015-ci il Cümə axşamı № 228 (6256) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Deputatlığa namizədlikdən kütləvi imtina

200-dən çox şəxs namizədliyini geri götürdü; Musavatın 24 dairedə namizədləri və əsas rəqibləri kimlərdir?

yazısı səh.4-də

Gültəkin Hacıbəylinin ittihamlarına cavab gəldi

yazısı səh.3-də

ANS-lə Nuşirəvan "nağılı" davam edir

yazısı səh.5-də

Razi Nurullayev:

"18 oktyabr ölkədə yeni siyasi prosesin başlanğıcı olacaq"

yazısı səh.6-də

Büdcə müzakirələri bitdi, hökumət fikirləşməyə getdi

yazısı səh.7-də

Abid Şərifov niyə Azərbaycan üçün ağlamır?

yazısı səh.12-də

Türkiyə Suriyaya niyə müdaxilə etmir?

yazısı səh.9-də

ABŞ-ın azərbaycanlı icması Ağ Evi Ermənistanla işğalçı kimi davranmağa çağırdı

yazısı səh.13-də

Üzən məzənnə - yeni devalvasiyaya doğru...

yazısı səh.12-də

Bakıda küçələrini zəncirləyənlər niyə cəzalandırılmır...

yazısı səh.15-də

Öncə həll, sonra sülhməramlı qüvvələr - Bakının əsas şərti

yazısı səh.13-də

SOCAR kəşfiyyat işlərini dayandırıb

yazısı səh.2-də

Hakimiyyətdən Vaşinqtona gözlənilməz reverans

BAKI RUSİYANI AMERİKADAN

"VURDU" - ŞOK GƏLİŞMƏ

ABŞ-dakı səfirimiz Rusiyani Xəzər insidentinə görə sərt tənqid etdi və onu üstəlik, "işğalçı" adlandırdı, Ağ Evi isə tərifləməklə yanaşı, bölgədə daha fəal olmağa çağırdı və astagəllikdə qınadı; səfirliyimizdən məsələyə müəmmalı reaksiya gəldi...

Bolqarı Bakıda "girov" saxlayırlar - 4.5 milyon dollar...

Kredit işi beynəlxalq qalmaqla yarada bilər; Cahangir Hacıyevin ən yaxın adamının xahişini bolqarıstanlı nazir edib; sabiq bankirdən elə bir obyektə geri istəyirlər ki...

Fazil Mustafa:
"Həyatı doğru qurmayanda, yaş insan üçün yükə çevrilir"
yazısı səh.11-də

Güler Əhmədova
dəstəklədiyi namizədlərdən danışdı
yazısı səh.3-də

Hacı Tale Bağırzadə:
"Vəhhabilərin arxasında dayanan oliqarxlar var"
yazısı səh.10-də

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Parlament seçkilərini boykot edən Milli Şuranın seçkilərdə iştirak edən qurumlara qarşı ittihamları sənədləşdirilmir. Qurumdakılar elə zənn edir ki, kimlər onların qərarlarına dəstək vermirlərsə, xəyanətkardırlar. Milli Şura rəhbərliyi səviyyəsində açıq şəkildə bu tezisdən istifadə olunur. Məqsəd isə aydındır: cəmiyyətin gözüne yeganə müxalif qurum kimi sırınmaq. AXCP-nin mətbuat orqanı olan "Azadlıq" qəzeti isə pafoslu başlıqlarla belə xəbərləri tirajlamaqla, bu planın icraçısı funksiyasını daşımaqdadır.

Milli Şuranın Koordinasiya Mərkəzinin üzvü Gültəkin Hacibəyli sosial şəbəkələrdə seçkilərdə iştirak edən şəxslər barədə sət tonda status paylaşmışdır. "Azadlıq" qəzetinin dərc etdiyi "Gültəkin Hacibəyli seçkiyə qatılanların arqumentlərini darmadağın etdi" başlıqlı yazıda status müəllifi bildirib ki, kimsə hava ilə, su ilə, yel dəyirmanı ilə sorağı Biləcəriyə uzağa çıxmayan mübarizə aparmaq istəyirsə, buyursun: "Bu millətin indi-indi cücərən ümidlərinin üzərindən xətt çəkmək şansını onlara heç kim tanımayacaq, bilsinlər! Mübarizəni Leyla xanım aparır, Xədicə xanım aparır, İntiqam müəllim, Tofiq bəy, İlqar bəy, Anar bəy, Seymur bəy, İlkin bəy aparır. Bu fədakar insanların ölüm-dirim mübarizəsinin fonunda bütün bu mandat söhbətləri necə də ucuzdur, bir anlasalar! Məncə, formal xarakter daşıyan ədalətsiz seçkilərdə iştirak etməmək ən azından özünə hörmət qoymaq deməkdir. Seçkidə iştirak etmək saxtakarlığa demokratik don geyindirməkdir. İndi, ey saxta seçkidə iştirak etməklə xalqın gözünü açmağa çalışanlar, lütfən, xalqın yazdığı bu şərhləri diqqətlə oxuyun ki, sizin də

gözünüz açılsın! Siz, ey mübarizə fədailəri, seçki mücahidləri, deyin görək bütün nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların boykot etdiyi, xalqımızın isə onlardan da çox-çox əvvəldən "tamaşa, fiksiya, məzhəkə" adlandıraraq boykot etdiyi bu seçki imitasiyasında iştirak edən Avropa Parlamentinin təbirincə desək, bu seçkiləri legitimləşdirməkdən başqa kime və nəyə xidmət edə bilər?"-deyə, G.Hacibəyli bildirib.

Seçkilərdə iştirak edən qurumların bu ittihamlara münasibətini öyrəndik.

Müsavat başqanının müavini Elman Fəttah bu cür açıqlamalarda məqsəd güdüldüyünü söylədi: "Görünən odur ki, proses sistemləşir. Həm maliyyə resursunu, həm beynəlxalq resursunu itirən hakimiyyət, "mübarizə müxalifətin daxilində getməlidir" konsepsiyasını möhkəmləndirməyə çalışır. "Azadlıq" qəzeti son iki gündə rejimə qarşı prinsiplial mübarizə aparır, 3 başqan müavini həbsdə olan Müsavata qarşı böhtan yazılarını tirajlamaqla, bizi hakimiyyətin məlum planına, müxalifətdaxili intriqaqlara çəkmək niyyəti güdürlər. Biz bunu aydın gördüyümüz

Aktual

Gültəkin Hacibəylinin

İttihamlarına cavab gəldi

Tural Abbaslı: "Milli Şura iki il öncə bu gündən fərqlənməyən seçki sistemində iştirak etdi"

Gültəkin Hacibəyli

Tural Abbaslı

üçün bu planının iştirakçısı olmayacağıq".

"AĞ blok"un təsisçilərindən olan Tural Abbaslı şəxslərin siyasətə qarışdırılmasının düzgün olmadığını bildirdi: "İfadələr yerində işlədilməyib. Siyasi təcrübəsi olan bir şəxs başqa cümlələr tapa bilərdi. "Seçkidə iştirak etməmək özünə hörmət qoymaq deməkdir" fikrinə heç cür haqq qazandırmır. Bu daha çox şəxsi anlama gəlir. Belə fikir səsləndirəndə düşünmək lazımdır ki, səhəri gün bu cür fikirlər özünə qarşı yönələcək. Seçkilərdə iştirak etmək, yaxud etməmək hər bir şəxsin, qurumun qərarıdır.

Kimin doğru olub-olmamasını zaman müəyyənləşdirir, bizlər yox. Hər bir siyasi subyekt atdığı addımın məsuliyyətini özü çəkir. Azərbaycanda siyasi mühitin olmaması hər kəsə məlumdur. Passiv olmağın da önəmi yoxdur. Boykot etməklə nəse düzələcəkmiz? Hakimiyyət demokratik seçki keçirəcəkmiz? Düzgün metod deyil. Siyasi baxımdan yetkin fikirlər deyil".

T.Abbaslı Milli Şura təmsilçisinin seçkilərdə iştirak edənlərin saxtakarlığa haqq qazandıracaları fikirlərinə də toxundu: "Çığal fikir kimi səslənir. Çünki Gültəkin xanımın təmsilçisi olduğu Milli Şura iki

il öncə bu gündən fərqlənməyən seçki sistemində iştirak etdi. Onda belə çıxır ki, saxta prezident seçkilərinə haqq qazandıranlar? Yanaşma kökündən səhvdir. Müxalifətin iştirak edib-etməməsi legitimlik baxımdan nəyi dəyişir? Dünya indiyə qədər neçə saxtakar seçkinin nəticələrini tanıyıb. Hakimiyyət legitimliklə bağlı

hələ də problem yaşamayıb. 2010-cu ildə vergilər qaldırıldı, ondan bir il öncə qanunvericiliyə dəyişikliklər ediləndə Gültəkin xanım düzgün olmadığını bilmirdi? Bu fikirləri səsləndirən xanım indi qeyri-legitim saydığı qurumların zamanında qərarlarını icra edən şəxs olub".

□ **Cavanshir ABBASLI**

"O, mənim sinif yoldaşımdır.."

Gülər Əhmədova dəstəklədiyi namizədlərdən danışdı: "Kim uduzsa pərt olmasın"

Xəbər verdikimiz kimi, sabiq deputat Gülər Əhmədovanın parlament seçkilərində dəstəklədiyi namizədin kimliyi məlum olub. G.Əhmədova bu barədə sosial şəbəkədəki statusunda məlumat verib. Mehdiyev Nisad Əhməd oğlu adlı namizədin seçki plakatını paylaşan sabiq deputat əlavə heç nə yazmayıb.

Sözgedən namizədin seçki şüarı isə "Sifarişə yox de, əqidənə hə"dir. Döyüşçü paltarında olan namizəd ictimaiyyətə yaxın tanış olan birisi olmasa da, sosial şəbəkədə G.Əhmədova, eləcə də onun yaxın ətrafı ilə dost olduğu görünür. 15 sayılı Yasa-

Gülər Əhmədova

mal seçki dairəsindən namizəd olan N.Mehdiyevin seçki plakatını paylaşdığı bütün statusların altında isə G.Ə-

mədovanın uğur istəyi və bəyənmə işarəsi yer alıb. Sözgedən namizəd isə Bakı şəhəri üzrə təhsil idarəsində

metodist vəzifəsində çalışır.

G.Əhmədova "Yeni Müsavat"a açıqlamasında N.Mehdiyevin kimliyi ilə bağlı məlumat verdi. Sabiq deputat dedi ki, seçki plakatını paylaşdığı şəxs onun sinif yoldaşı, eyni zamanda qonşusudur: "Nisad Mehdiyev hər üç seçkimdə aktiv iştirak edib. Anası müəlliməmiz olub. Amma müdafiə məsələsi deyil. Düzgün anlaşılmayıb. Sadəcə, seçkidə moral olsun deyə o plakatı paylaşdım. Həm də mənim bütün seçkilərdə əziyyətimi çəkib. Vəfa borcu kimi şəklini paylaşdım. Bu qədər bəsit. Yənə hansısa namizəd dəstək istəyə paylaşaram".

G.Əhmədovadan YAP-dan olan namizədlərdən daha çox kimi dəstəklədiyini soruşduq. Qəti şəkildə "həmisi!" cavabını verdi: "Feminist deyiləm. Amma xanımlara daha çox uğurlar arzulayıram!"

Ayrı-seçkilik edə bilməyəcəyini deyən G.Əhmədova seçkini proqnozlaşdırmanın da çətin olduğunu vurğuladı: "Qismət! Kim uduzsa, pərt olmasın. Çünki Qurani-Kərimdə deyilir ki, Sizin xeyir bildiyiniz şeylərdə şəhər, şəhər bildiyiniz şeylərdə isə bir xeyir var".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Mehriban Zeynalova

Deputatlığa namizədin qərargahına hücum edilib

32 sayılı Suraxanı 3-cü seçki dairəsindən deputatlığa namizəd, "Təmiz Dünya" İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalovanın seçki qərargahına hücum olub. Namizəd hadisə ilə bağlı "Yeni Müsavat"a açıqlama verib:

"Təbliğat-təşviqat kampaniyasına start verildəndən bir gün sonra, oktyabrın 10-da Bülbülə qəsəbəsində yerləşən qərargahımıza hücum olub. Belə ki, həmin vaxt qərargahda olan təmsilçimiz Mələhet Nəbiyevanın sözlərinə görə, naməlum şəxs təxminən saat 17 radələrində qərargaha daxil olaraq içəridəki plakatları çırmağa başlayıb. Ondan kim olduğu soruşulub, lakin şəxs özünü təqdim etməkdən imtina edib. Daha sonra özünü icra nümayəndəliyinin işçisi kimi təqdim edərək, plakatların cırılmasının xüsusi tapşırıq olduğunu bildirdi. Tapşırığın isə gah icra hakimiyyəti, gah da DSK tərəfindən verildiyini deyib qərargahı tərk edib və 10 CG 327 dövlət nömrə nişanlı, "011" markalı maşına minərək uzaqlaşdı".

M.Zeynalova hadisə ilə əlaqədar DSK-ya rəsmi müraciət etdiyini və qurum tərəfindən məsələnin araşdırıldığını deyib: "Hazırda həmin şəxsin kimliyi barədə araşdırma aparılır. Bülbülə qəsəbə nümayəndəsi bizə bildirdi ki, həmin şəxsi onlar göndərmiş, səbəbi isə qərargahda asılan plakatların qanunauyğun olmaması ilə əlaqələndirib".

□ **Xalidə GƏRAY**

Seçki kampaniyasının gedişində maraqlı proseslər yaşanmaqdadır. Belə ki, deputatlığa namizədlər namizədliklərini kütləvi şəkildə geri götürməyə başlayıblar. Artıq 200-dən yuxarı şəxs namizədliyini geri götürüb. Belə bir prosesin getdiyini Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov da dünən açıqlayıb. M.Pənahov deyib ki, deputatlığa namizədliyi qeydə alınmış 1246 nəfərin bir hissəsi namizədliyini geri götürüb, 1000 nəfər ətrafında deputatlığa namizəd qalıb.

M.Pənahov bildirib ki, MSK bülletenlərin çapı zamanı namizədliyini geri götürmüş deputatlığa namizədlərin adlarının seçki bülletenlərində yer almamasına çalışır, çünki bu, seçiciləri də çaşdırır: "Biz belə halların yaşanmaması üçün məntəqə, dairə seçki komissiyalarına da müvafiq göstəriş vermişik".

Yerlərdən gələn məlumatlar onu deməyə əsas verir ki, namizədlərin seçkilərdən çəkilməsi halları yaxın günlərdə daha da çoxalacaq və ümumilikdə bu rəqəm 500-ü keçəcək. Namizədlərin qeydiyyatı başa çatan vaxt elə dairələr var idi ki, 13-14 namizəd qeydə alınmışdı. Əksər dairələrdə 9-10 nəfər deputatlığa namizəd statusu qazana bilmişdi. Namizədlərin seçkidən geri çəkilməsi prosesinin sonunda böyük ehtimalla bu rəqəmlərdə ciddi dəyişiklik olacaq. Hər dairədə maksimum 5-6 namizəd qalacaq.

Namizədliyini indiyə qədər geri götürənlərin sırasında Məsavət Partiyasının namizədlərinin olub-olmaması ilə maraqlandıq. Partiyanın seçki qərargahından bildirildi ki, 24 namizəd rəsmi qeydə alınıb və onların heç biri seçkidən geri çəkilmişdir.

Məsavət Partiyasının hansı dairələrdən namizədlərinin olduğu, həmin namizədlərin kimliyi və onların əsas rəqiblərinin kimliyini araşdırıq.

5 sayılı Şahbuz-Babək seçki dairəsindən Məsavətin namizədi Nadir Allahverdiyevdir. Onun seçkidə əsas rəqibi YAP icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov hesab edilir. Bu dairədə BAXCP-nin də namizədi var.

10 sayılı Binəqədi seçki dairəsindən Məsavətin namizədi Gülağa Aslanlıdır. Onun YAP-dan rəqibi "Karat Holding" "KARMEN" MMC-nin kadrlar şöbəsinin müdiri, Biləcəri bələdiyyəsinin üzvü, Yerli Sosial Məsələlər üzrə Daimi Komissiyasının sədri Samirə Həsənovadır. 20 ildir həmin dairənin deputatı olan Hacı Mədər Musayev də G.Asanlının əsas rəqiblərindəndir.

13 sayılı Xəzər-Pirallahı seçki dairəsindən Məsavətin namizədi Niyaz Nəsirovdur. N.Nəsirov Məsavət Partiyasının Xəzər rayon təşkilatının sədridir. Onun YAP-dan rə-

Deputatlığa namizədlikdən

kütləvi imtina

200-dən çox şəxs namizədliyini geri götürdü; Məsavətin 24 dairədə namizədləri və əsas rəqibləri kimlərdir?

qibi hazırda deputat olan Rauf Əliyevdir. Digər rəqibləri bitərəf kimi seçkiyə qatılıblar.

Məsavətin sabiq başqanı İsa Qəmbər isə 15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsindən partiyanın namizədidir. YAP 15-ci dairədən Memarlıq və İnşaat Universitetinin Həmkarlar İttifaqının sədri Bayram Aslanovun namizədliyini irəli sürsə də mandatın hazırkı deputat Ülvi Quliyevə veriləcəyi ehtimalı böyükdür.

Məsavətin 25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsindən namizədi isə Nizami rayon təşkilatının sədri Zakir Məmmədzadədir. Z.Məmmədzadənin YAP-çı rəqibi hazırkı deputat Sədaqət Vəliyevdir.

Bu dairədən Ümid Partiyasının, ADP-nin, BQP-nin və AMİP-in də namizədləri var.

30 sayılı Suraxanı birinci seçki dairəsindən Məsavətin namizədi Misir Mahmudovdur. Onun rəqiblərindən biri Məsavətin keçmiş funksioneri Vurğun Əyyubdur. YAP-dan olan rəqibi isə hazırkı deputat Sevinc Fətəliyevdir.

Məsavətin 31 sayılı Suraxanı ikinci seçki dairəsindən namizədi Mustafa Hacıdır. Məsavətçi namizədə qarşı YAP-dan Zərnişan Abidovanın namizədliyi irəli sürülsə də hazırda bu dairənin deputatı olan Fərəc Quliyevə mandat veriləcəyi gözlənilir. Sözügedən dairədən AMİP, Ümid Partiyası, Ana Vətən Partiyası, Böyük Azərbaycan Partiyasının da namizədləri var.

Məsavət Partiyasının

başqanı Arif Hacı isə 33 sayılı Xətai birinci seçki dairəsindən deputatlığa namizəddir. A.Hacıya qarşı 7 namizəd mübarizə aparır. YAP-ın namizədi bu dairədən hazırkı deputat Hüseynbala Mirələmovdur.

Dilşad Nağıyeva isə 34

namizədi Söhrab Əmrahovdur. Bu dairədən YAP-ın namizədi Xaçmaz Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının Çaxmaz Şəhər İnzibati Dairəsi üzrə nümayəndəsi Eldəniz Səlimovdur.

Məsavətin 57 sayılı Kürdəmir seçki dairəsindən na-

hazırkı deputat Mirkazım Kazımovdur. "Azadlıq 2015" blokunun və BAXCP-nin də namizədi var.

Məsavətin Masallı rayon təşkilatının sədri Xasay Fərzulla isə 71 sayılı Masallı kənd seçki dairəsindən partiyanın namizədidir. YAP-ın

Bu arada Məsavətin namizədlərinin bəzilərinin seçki təbliğatı aparmasına məneələr yaradıldığı haqda xəbərlər yayılıb. 79 sayılı İmişli seçki dairəsindən deputatlığa namizəd olan İltizam Əkbərli namizədlərə yaradılmış seçkiqabağı təbliğat kampa-

niyasının şərtlərindən narazıdır. Bu barədə fikirlərini musavat.com-la bölüşən İ.Əkbərli deyir: "Deputatlığa namizədlərin seçicilərə görüşünə oktyabr ayının 9-dən başlanılsa da, İmişli rayonunun başçısı Vilyam Hacıyev mümkün görünən bütün vasitələrlə bu görüşləri məhdudlaşdırmağa çalışır. Seçki Məcəlləsinin 86.2-ci maddəsinə uyğun olaraq görüşlər üçün müvafiq yerlər ayıran başçı əslində əhalinin aktiv hissəsinin yaşadığı ərazidə faktiki olaraq, bu görüşləri qadağan edib".

Məsavət Məclisinin üzvü, keçmiş deputat İltizam Əkbərli isə 79 sayılı İmişli seçki dairəsindən Məsavətin namizədidir. Bu dairədən hakim partiya deputat Əsabil Qasimovun namizədliyini verib. BAXCP-nin, AMİP-in, "Azadlıq 2015" seçki blokunun, Kommunist Partiyasının da namizədləri də var.

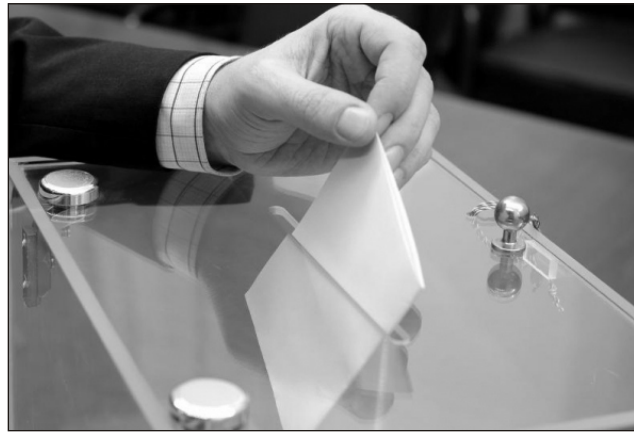
Məsavətin Goranboy rayon təşkilatının sədri Yusif Namazov isə 96 sayılı Goranboy seçki dairəsindən partiyanın namizədidir. Onun YAP-dan rəqibi Xələdin Həsənov olsa da hakimiyyətin hazırkı deputat Mahir Aslanova mandat verəcəyi deyilir.

Məsavət Divanının üzvü, keçmiş deputat İkrəm İsrail isə 115 sayılı Şəki kənd ikinci seçki dairəsindən partiyanın namizədidir. YAP-ın irəli sürdüyü məktəb direktoru olan Elçin Qarayev formal namizəd sayılır. Hakimiyyətin əslində indiki deputat Cavanşir Feyziyevi dəstəklədiyi bildirilir. ASDP-nin də bu dairədən namizədi var.

Məsavət Divanının üzvü Razim Əmiraslanlı isə 120 sayılı Cəbrayıl-Qubadlı seçki dairəsindən partiyanın namizədidir. R.Əmiraslanlının YAP-çı rəqibi indiki deputat Astan Şahverdiyevdir.

Sabiq daxili işlər naziri, AMDP sədri İsgəndər Həmidov isə 123 sayılı Kəlbəcər seçki dairəsindən Məsavətin namizədidir. YAP-ın bu dairədən namizədi hazırkı deputat Cavid Qurbanovdur.

Məsavət Partiyası Mərkəzi Seçki Qərargahının rəhbəri Gülağa Aslanlı bildirib ki, partiya seçkilərdə mübarizəni sonadək davam edəcəyi təqdirdə, Məsavətin namizədi olmayan dairələrdə, o cümlədən REAL və NİDA təşkilatından qeydə alınan namizədlərin müdafiə edilməsi haqqında da qərar verilə bilər.

sayılı Xətai ikinci seçki dairəsindən Məsavətin namizədidir. D.Nağıyevanın YAP-dan rəqibi Cəlil İbrahimov olsa da hakimiyyətin əslində hazırkı deputat Fuad Muradovu dəstəklədiyi bildirilir. 34-cü dairədən VHP-nin və BAXCP-nin də namizədi var.

Məsavət başqanının müavini Elman Fəttah isə 46 sayılı Şirvan seçki dairəsindən deputatlıq uğrunda mübarizə aparır. Onun da YAP-dan rəqibinin formal namizəd olduğu, əslində isə hakimiyyətin indiki deputat Rafael Cəbrayılova yenidən mandat verəcəyi iddia edilir.

49 sayılı Yevlax-Mingəçevir seçki dairəsindən Məsavətin namizədi Mingəçevir təşkilatının sədri Nurəddin Rüstəmlidir. YAP bu dairədən indiki deputat Əli Hüseynlinin namizədliyini verib.

Məsavət başqanının müavini Səxavət Soltanlı 50 sayılı Abşeron-Qobustan seçki dairəsindən partiyanın namizədidir. S.Soltanlının ən güclü rəqibi hazırkı deputat, xalq artisti Zeynəb Xanlarovadır. YAP Zeynəb Xanlarovaya görə bu dairədən namizəd irəli sürməyib.

Məsavətin 55 sayılı Xaçmaz şəhər seçki dairəsindən

mizədi Vilayət Abuşovdur. YAP sözügedən dairədən Kürdəmir bələdiyyəsinin sədri Nizami Qəribovun namizədliyini irəli sürüb. Bu dairədən "Azadlıq 2015" blokunun və BAXCP-nin də namizədi var.

Məsavət Məclisinin üzvü Valeh Hümətəoğlu isə 59 sayılı Salyan seçki dairəsindən partiyanın namizədidir. YAP bu dairədən İlqar Ağabəyovun namizədliyini verib. Hazırkı deputat Əliağa Hüseynov da bitərəf kimi seçkiyə buradan qatılıb. V.Hümətəoğlunun Ümid Partiyasından, VHP-dən də rəqibi var.

Mirzəğa Axund 60 sayılı Salyan-Neftçala seçki dairəsindən Məsavətin namizədidir. Hakim partiya bu dairədən Fəzail Ağamalının namizəd olduğunu əsas göstərərək oradan namizəd verməyib.

Məsavətin 61 sayılı Neftçala seçki dairəsindən namizədi Saday Fərəcov isə YAP-dan hazırkı deputat Arif Rəhimzadə ilə mübarizə aparır. BQP-nin də buradan namizədi var.

68 sayılı Cəlilabad kənd seçki dairəsindən Məsavətin namizədi Davud Qurbanovdur. Onun YAP-dan rəqibi

Vanuatu daha maraqlı yerdir

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Mərkəzi Bankımızın səfi Elman müəllim deputatxanada büdcə müzakirələri zamanı ərz elədi ki, milli valyutamız manatın üzən kursuna keçmək variantı üzərində də düşünürlər. Çox adam burdakı "üzməyi" müsbət hal kimi başa düşür, "batmağın" əksi olduğunu düşünür. Amma valyuta kursunun üzməsi onun kursunun ipini buraxmaq deməkdir. Sürətli devalvasiyaya yaşıl işıq yandırmaqdır.

Eyni zamanda yapistləri də qınayırıq ki, manata 20 il ərzində üzməyi öyrətməyiblər, həmişə süni şəkildə, qucaqlarında tutub fırtınalara yola salıblar. Həmişə bizim manatın böyür başında dollar hava balonlarından yekə bir qurşaq olubdur. Azca çabalayan kimi Elman əkə bankdan bir kisə dollar samanı götürüb səpib manatın böyrünə. Ki, manat batmasın, kursu sabit qalsın. İndi bankda dollar çox az qalıbdır. Neft fonduna yığılan pulları da siçan yemiş taxıl anbarı kimi dağıdıblar. Adı da olub quru divardan ibarət "diagnostika mərkəzləri", Avropa oyunları, susuz fəvvarələr, daş parkları, hasarlar, nə bilim, qəbristanlığa aparan yollar...

Bəs nə etməli? Gələcək ilin çətin olacağını dövlət başçısı səviyyəsində etiraf ediblər. Bəs analoqsuz inkişafımız hara getdi? Neftdən asılılığın bəlası, illərlə yazdığımız, dediyimiz Holland sindromu bax ələ budur. İndi manat üzse nə olasıdır, batsa nə? Bu yerdə şair yaxşı deyibdir: "Üzməyi öyrənmək gecdi, Yol dənizə dirənəndə" (Ramiz Rövşən).

Yeri gəlmişkən, Norveçin də belə bir neft fondu var. (Norveç özü həmin fondu "Dövlət Global Pensiya Fondu" adlandırır. Çünki neft gəlirlərini gələcək nəsillər üçün saxlayırlar). Bu ay Norveç tarixində ilk dəfə həmin fondun pullarından istifadə etmək qərarına gəlmişdir. Böhran norveçlilərə də təsir edib. Amma məbləğ nə qədərdir? Gülməli bir şeydir. Təsəvvür edin ki, Norveç 2016-cı ildə neft fonduna 25 milyard dollar qoyub 25,4 milyard dollar götürməyi planlaşdırır. Yəni, söhbət gələcək nəslin boğazından kəsilən təxmini 400 milyon dollardan gedir. Fondun özündə 850 milyard dollar pul yığıldığını nəzərə alsaq (ürəyi keçən olmadı?), qəpik-quruş deyə bilərik.

Büdcə müzakirələrində maliyyə naziri Şərifov gələcək dövlət büdcəsindən dotasiya almayan rayonlar siyahısına Naftalanın da qoşulacağı müştəlikini verdi. Bəs bizdə neçə belə rayon var? Cəmi 6 rayon! Təsəvvür edirsinizmi iqtisadiyyat nə kökdədir? Azərbaycanda 66 rayon, 13 şəhər rayonu olduğunu nəzərə alsaq, dilənçi kimi mərkəzə, neft puluna əl açmadan özü-özünü dolandıra bilən rayonlar 10 faizdən də azdır. Yapistlərin gopa basdığı "regionların inkişaf proqramı" hanı bəs?

Bayaq Norveçdən bəhs elədim. Əslində son illər repressiya gücləndikcə, media, söz azadlığı boğulduqca mən AzTV-nin "Almaniya dağılır, Ermənistan boşalır" mövzularını başa düşürəm. Ən rahatı beynəlxalq xəbərlərdir. Buna görə adamı incitmirlər. Haqqın yoluna qayıtmağımı iki beynəlxalq xəbərle hörmətli oxuculara bildirirəm.

Qvatemalada bir şəhərin merini camaat yandırıp öldürüb. Bu mer təzəlikcə saxta seçkilərdə özünü qalib elan edibmiş. Camaatı boğaza yığıbmış, seçkidə rəqibi olan müxalifətinin avtomobilinə basqın təşkil edibmiş. Hətta maşını gülləyə basanların içində özü də olubmuş!

"Kış-kış, iraq olsun" deyib keçək o biri xəbərə. Dünyanın hansısa dərəsində bir Vanuatu adlı cırıtdan dövlət vardır. 280 min nəfər əhalisi var, yəni təxminən Gəncə boyda yerdir, Eldar müəllimi icra başçısı qoysan tort bişirib prezident seçilər. Uzun sözün qısası, bunun deputatxanasında Pipite soyadlı bir şəxs spiker işləyir. Təzəlikcə Vanuatu Ali Məhkəməsi Pipiteyə qarşı 10 il həbs hökmü çıxarıb. Rüşvətخورluqda ittiham ediblər. Sən demə, Pipite spiker olmaq üçün deputatxananın 13 üzvünün hər birinə 1 milyon vatu (Vanuatu puludur, 9 min dollar eleyir) rüşvət veribmiş.

Həmin hökm çıxan gün Vanuatu prezidenti xarici səfərdə imiş, səlahiyyətləri qanunla spikerə keçibmiş. Pipite gözüne döndüyüm də, eləmə tənbellik, özünün əfv edilməsi haqda fərman imzalayıb! Deyib ki, mən bunu Vanuata sülh və birliyi qorumaq üçün elədim.

Gördüyünüz kimi, dünyada bizdən də maraqlı ölkələr vardır.

Hakimiyyətdən Vaşinqtona gözlənilməz reverans

Azərbaycanın ABŞ-dakı səfiri Elin Süleymanov Birləşmiş Ştatların Yuta Universitetində (Yuta ştatı) Amerikanın dünyadakı roluna dair kongresmen Kris Stüart tərəfindən təşkil edilmiş konfransda çıxış edib. Çıxış zamanı o, Rusiyanın ötən həftə Xəzər dənizindən Suriyaya raket zərbələri endirməsindən xüsusi narahatlığını bildirib (virtualaz.org).

Milli təhlükəsizlik mövzusunda təşkil edilən konfransda səfir ABŞ-ın Rusiyanın bu hərəkətinə laqeyd yanaşmasını da qınayıb. "The Salt Like Tribune" qəzeti yazıb ki, diplomat tədbirdə Azərbaycanın yer aldığı regionda sülhün təmin edilməsinə göstərdiyi kömək üçün Amerikani tərifləyib.

Məsələn, Elin Süleymanov bildirib ki, Azərbaycandan Gürcüstana, oradan isə Türkiyənin Ceyhan limanına Avropa və digər ölkələr üçün əlavə neft təchizatı mənbəyi olan neft kəmərinin çəkilməsi ABŞ-ın dəstəyi sayəsində baş tutub. Səfir bu kəmərin Rusiyanın Avropaya neft nəqlini kəsməklə hədələdiyi bir vaxtda işə düşdüyünü vurğulayıb.

Süleymanov deyib ki, həmin neft kəmərinin tikintisində Birləşmiş Ştatlar açar rolunu oynayır. ABŞ kəmərin keçdiyi ölkələrlə yaxından işlədi və daha sonra prezident Bill Klinton Bakı-Tiflis-Ceyhan (BTC) kəmərinə dair sazişin imzalanması mərasimində şəxsən iştirak etdi. Bu isə başqalarına "kəməre qarışmamaq" mesajı idi və Corc Buş administrasiyası da kəmərin tikintisi prosesinə daim dəstək göstərdi.

"Əgər uzlaşma, strateji öhdəliklər yoxdursa, insanlar bu cür layihələr və sülh üçün üzərinə öhdəliklər götürməyə daha az hazır olurlar", - deyər Elin Süleymanov daha sonra bildirdi. O əlavə edib ki, Amerikanın BTC-yə və tikilməkdə olan Cənub Qaz Dəhlizinə dönməz dəstəyi bu layihələri həyata keçirməyə imkan verir.

Rusiyanın regiondakı roluna haqda da danışan diplomat xatırladı ki, Rusiya

Bakı Rusiyanı Amerikadan "vurdu" - şok gəlişmə

ABŞ-dakı səfirimiz Rusiyanı Xəzər insidentinə görə sərt tənqid etdi və onu üstəlik, "işğalçı" adlandırdı, Ağ Evi isə tərifləməklə yanaşı, bölgədə daha fəal olmağa çağırırdı və astagəllikdə qınadı; səfirliyimizdən məsələyə müəmmalı reaksiya gəldi...

son vaxtlar Ukraynaya zərbələrə digər sahilyanı müdaxilə edib və onun ölkələr, o cümlədən Azərbaycanın yarımadasını zəbt edib. "Və bu ay Rusiya Xəzər dənizindəki gəmilərindən Suriyaya qanadlı raketlərlə zərbələr endirib - baxmayaraq ki, Rusiya, Azərbaycan, İran, Türkmənistan və Qazaxıstan Xəzər dənizinin hərbişdirilməsindən uzaq durmaq barədə razılıq əldə etmişdilər" - bildirib diplomat.

Süleymanov ardınca qeyd edib ki, Qərbin Moskvanın belə hərəkətlərinə laqeyd, soyuq yanaşmasını başqalarının da görüb nəticə çıxara biləcəyindən narahatdır. "Bu hadisə bir çox yönərdən Qərbin regionun işlərində real iştiraka meyli etmədiyini nümayiş etdirdi. İnsanlar da bunu qeydə alırlar", - deyər Azərbaycan səfiri diqqətə çatdırıb.

Müzakirələrdə Konqresin Nümayəndələr Palatasının kəşfiyyət komitəsinin üzvü, kongresmen Kris Stüart deyib ki, əgər Amerika dünyada sülhə öz təsirini göstərməyə hazır olmasa, dünya daha qaranlıq və daha xaotik olacaq.

Yada salaq ki, Rusiyanın Xəzər donanmasının raket gəmilərinin oktyabrın 7-də Suriyadakı hədəflərə qanadlı raketlərlə endirdiyi

zərbələrə digər sahilyanı ölkələr, o cümlədən Azərbaycan heç bir reaksiya verməyib. Rus gəmiləri Xəzərin İran sektorunda, Rəşt limanı yaxınlığında mövqe seçərək Suriyaya raket zərbələri endirib. O sırada ABŞ Rusiyanın Xəzərdən uzaqmənzilli raketləri işə salmasına birbaşa reaksiya verməyib.

Qərb mediasında isə belə fikirlər yer alıb ki, Rusiya bununla həm də Azərbaycan və Qazaxıstan kimi öz donanmalarını gücləndirməyə çalışan sahilyanı ölkələrə xəbərdarlıq etmiş olub. Eyni zamanda ekspertlər Kremlin bu yolla "Transxəzər" qaz kəməri layihələrinə mane ola biləcəyi mesajını verdiyi qənaətindədirlər.

Bölgədə, xüsusən də Azərbaycan ətrafında yaranmış belə mürəkkəb situasiya fonunda ABŞ-dakı səfirimizin bu cür sərt açıqlama verməsi, faktiki surətdə Rusiya üzərinə gedərək onu "vurması" və üstəlik, Krıma görə Rusiyanı "işğalçı" adlandırması siyasi-diplomatik cəsarət nümunəsi olmaqla yanaşı, əlbəttə ki, "aydın səmada şimşək" effektini xatırladır.

Hər necə olmasa, diplomat rəsmi Bakının xəbəri olmadan, Bakının ovqatını bil-

mədən və onun rüsxəti olmadan belə mövqe sərgiləməzdi.

Aydındır ki, səfirin mövqeyi Azərbaycan dövlətinin və bu dövləti idarə edən siyasi qüvvənin mövqeyidir. Belə bir mövqenin məhz Amerikadan sərgilənməsi isə Vaşinqtona da, Moskvaya da "ikili mesaj" təəssüratı yaradır. Bütün hallarda, bu, son vaxtlar Bakının gərgin münasibətlərdə olduğu Vaşinqtona qarşı gözlənilməz və mühüm reverans sayıla bilər.

O ki qaldı Moskvaya, heç şübhəsiz, orada bu bəyanatdan, yumşaq desək, xoşlanmayacaqlar.

Yazı hazırlanarkən məlumat gəldi ki, Azərbaycanın ABŞ-dakı səfirliyinin III katibi Natiq Baxışov virtualaz.org saytına açıqlamasında məsələyə münasibət bildirib. Onun sözlərinə görə, adıçəkilən tədbirdə səfir həqiqətən iştirak edib, lakin "The Salt Lake Tribune" qəzetindəki məqalədə əksini tapan hay-küylü bəyanatla çıxış etməyib. Onun fikrincə, diplomatın çıxışı təhrif olunub. Sitat: "Təəssüf edirik ki, qəzet səfir Elin Süleymanovun çıxışındakı bəzi sözləri kontekstdən çıxararaq özünə sərf edən şəkildə təqdim edib. Bundan əlavə, səfir çıxış edəndə məqalənin müəllifi Li Devidson zalda deyildi. Ona görə də biz onun yazdıqlarını tamamilə təkzib edirik".

Maraqlıdır, deyilmi? Səfirin sözlərinin təhrif olunmasına gəlincə, bunu dəqiqləşdirməyin çox sadə yolu var - çıxışın stenoqramını olduğu kimi KİV-də dərc etmək. Səfirliyimiz bunu edəcəkmik?

Yalnız o halda bütün "i"lərin üzərinə nöqtə qoyula bilər.

“Müsəlman Birliyi” hərəkatının rəhbəri, ilahiyatçı Hacı Tale Bağırzadə son iki ayda mətbuatın gündəmindədir. İyulun 31-də azadlığa çıxdıqdan sonra o, hökumət əleyhinə sərt bəyanatlar verdi. Ötən ay MTN-də dindirilməsi, ardınca Yevlax məscidində silahlıların hücumuna məruz qalması onun bir daha populyarlaşmasına səbəb oldu. Lakin bu hadisələrdən sonra “Müsəlman Birliyi” hərəkatının fəaliyyətində sönüklük müşahidə olunmağa başladı. Çoxları bunu Hacı Taleə MTN-də təzyiqlərinə isə əlaqələndirirlər.

Bu ayın əvvəllərində “Müsəlman Birliyi” hərəkatının parlament seçkilərini boykot etməsi hakimiyyət tərəfindən ciddi narahatlıqla qarşılandı. Milli Məclisin son iclasında bu məsələ əsas müzakirə mövzusu oldu.

Tale Bağırzadə ilə son günlərdə yaşanan hadisələrlə, eləcə də gədən proseslərlə bağlı söhbət etdik.

- Hacı, son günlərdə fəaliyyətinizdə sönüklük hiss olunur. Bazıları bunu təzyiqlər qarşısında sizin geri çəkildiyiniz kimi yozur. Deyənlər nə dərəcədə doğrudur?

- Bu sual kökündən səhvdir. Burada ya qəraz var, ya da məlumatlılıq. Son üç aydakı fəaliyyətimizin əsas zirvəsi bu aydır. Deyirlər ki, MTN-də mənə qarşı təzyiqlər olub. Əksinə, mən MTN-dən çıxdıqdan sonra lazımı addımlar atmışıq. Məhz bundan sonra Yevlaxda silahlı hücumla məruz qaldım, ölkə gündəmi orada cəmləşdi. Bu ay siyasi

“Ateist ola-ola müsəlman xalqını idarə etmək olmaz. Müxalifətdə dildə müsəlman olanlar çoxdur”

ay kimi qəbul olunur. Qarşıdan seçkilər gəlir. Biz təşkilat olaraq mövqeyimizi ortaya qoyduq ki, seçkiləri boykot edirik. Tərəfdarlarımız da məsləhət görmürük. Bu addımımız birbaşa Milli Məclisin gündəminə çıxarıldı. Qərarımızın təsirini hiss etdik. Təşkilatımızın nüfuzu, kifayət qədər təsir imkanları var. Reaksiyanın səbəbi budur. Facebookda səhifəmiz var. Daim aktivik. Bizə MTN-də heç bir təzyiqlə olmayıb.

- Milli Məclisin son iclaslarından birində dini fəaliyyətlə bağlı qanuna dəyişiklik oldu. Həmçinin parlamentdə deputatlardan biri dini fəaliyyətlə bağlı tənzidni çıxarıb...

- Dinə qarşı basqı bu ilə təsadüf etmir. 1999-cu ildən bu proses başlayıb. 2011-12-ci illərdə daha da kəskinləşdi. Bütün dini kitabları senzurdan keçirilir. Milli Məclisin son sessiyasında bu məsələnin qabardılması islamçıların siyasi arenda fəallaşmaları ilə bağlıdır. Artıq siyasətə təsir imkanlarımız artır. Bu gün qeyri-dindarlardan da bizə dəstək gəlməkdədir. Özünü müsəlman bilən hər kəs hərəkatımızda ola bilər. Biz şüə-sünni fərqi qoymuruq. Güclənməyimiz hakimiyyətə

narahat edir. Qəbul edilən qanunlar kağız üzərində qalacaq. İnanclı insanların qarşısında duruş gətirmək mümkün deyil. 2012-ci ildə xaricdə təhsil alan dindarlara Azərbaycanda dini mərasimlərdə başçılıq etmələri, axund kimi çıxış etmələri qadağan edilmişdi. Hətta cinayət işi açılırdı. Amma bu gün məscidlərdə xaricdə təhsil almış tələbələr yerləşdirilir. Təzyiqlər görünür xarakterini daşıyır. Parlamentdə hətta dedilər ki, cəzalandırmaq lazımdır. Bir bu qurum qalmışdı, hədə ilə danışımayan. Bunların hədə-qorxuları bizə təsir etməyəcək. MTN-ə, DİN-ə sözümlərini deməmişik. Qanunvericilik artıq ba-

“Vəhhabilərin arxasında dayanan oliqarxlar var” -

Hacı Taledən sensasion müsahibə

“Hakimiyyət dindarların siyasi fəallığından narahatdır”

şını itirib. Başını itirəndə insan danışğını da itirir. Cəzalandırmaq fikirləri sadəcə gülüncdür. Cəzalandırılmalı insanlar varsa, o da Milli Məclisdə oturan deputatlardır. Xalq özü bir zaman gələcək, onları cəzalandıracaq.

- Demək istəyirsiniz ki, qəbul edilən qanunlara əməl etməyəcəksiniz?

- Orada qərar dini icmalara qarşı qəbul edilib. Ümumiyyətlə, biz dini icma deyilik, rətə götürürük. Amma vəhhabilərin böyük biznes şəbəkəsi var. Deyirlər ki, vəhhabiliyə qarşı mübarizə aparırıq, amma altından dəstək verilir. Xarici qüvvələrin onlar üçün hakimiyyətə təzyiqlər etmələri variantı da realdır. Dövlət gəmisini idarə edən bu hakimiyyətdir. Olacaq hər bir təhlükəyə cavabdeh də hakimiyyətdir. İŞİD təhlükəsi var. Televiziyalarda buna qarşı mübarizə aparılmaldır. Onları həbs etmək, reklam olunmaları deməkdir.

- Deyənlərə görə, ölkəmizdə varlı təbəqə arasında daha çox bu təriqət yayılıb. Hətta iri rəhbər məmurların övladlarının, xüsusilə idmançılardan belə vəhhabi olması barədə fikirlər səslənir.

- Bu, yalan deyil. Mətbuatda dəfələrlə yazılıb. Varlı kəsinin arasında bu təriqətin geniş yayılması təbii bəzi hallarda olur. Bu gün vəhhabilərin arxasında dayanan varlı oliqarxlar var. Yüksək çinli məmurların övladları onları himayə edirlər. Bu, dövlətçiliyimiz üçün birbaşa təhlükədir. Bunun qarşısını hakimiyyət almalıdır.

- Sizin barədə bir iddia da var. 2018-ci ildə prezidentliyə namizəd olacağınız deyilir. Hətta sizi Rüstəm İbrahimbəyovla müqayisə edirlər...

- Həmin vaxt mənim 34 yaşım olacaq. Demək, mümkün deyil. Bununla bağlı hələ ki planlarımız yoxdur. Əsasən maarifləndirmə ilə məşğul olacağıq. Milli kimlik hər kəsə olmalıdır. Dinlə məşğul olan insanda həm islami, həm də milli kimlik olmalıdır. İkisi bir yerdə olanda, ideal Azərbaycan vətəndaşı görəcəyik. Biri olmadıqda, bu, azərbaycanlının məğlubiyyəti deməkdir”

- Sizin barədə bir iddia da var. 2018-ci ildə prezidentliyə namizəd olacağınız deyilir. Hətta sizi Rüstəm İbrahimbəyovla müqayisə edirlər...

- Həmin vaxt mənim 34 yaşım olacaq. Demək, mümkün deyil. Bununla bağlı hələ ki planlarımız yoxdur. Əsasən maarifləndirmə ilə məşğul olacağıq. Milli kimlik hər kəsə olmalıdır. Dinlə məşğul olan insanda həm islami, həm də milli kimlik olmalıdır. İkisi bir yerdə olanda, ideal Azərbaycan vətəndaşı görəcəyik. Biri olmadıqda, bu, azərbaycanlının məğlubiyyəti deməkdir”

- Sizin barədə bir iddia da var. 2018-ci ildə prezidentliyə namizəd olacağınız deyilir. Hətta sizi Rüstəm İbrahimbəyovla müqayisə edirlər...

- Azərbaycanda bu təhlükə-

“Dinlə məşğul olan insanda həm islami, həm də milli kimlik olmalıdır. İkisi bir yerdə olanda ideal Azərbaycan vətəndaşı görəcəyik. Biri olmadıqda, bu, azərbaycanlının məğlubiyyəti deməkdir”

dıqda, bu, azərbaycanlının məğlubiyyəti deməkdir. Milli kimlik insanı qoruyur, islami kimlik dünyaya atri. Yaxın gələcək üçün xüsusi proqramlarımız var.

- Siz elmi dini kəsimi kimi danışsınız, amma cəmiyyət daha çox sizləri siyasi dini kəsimi kimi qəbul edir. Səbəb nədir?

- Maarifləndirmə dedikdə kitablar nəzərdə tutulmamalıdır. Siyasətdə də maarifləndirmə var. İki dəfə həbsdə olmuşam. Şükürlər olsun ki, bunların qarşısında əylmədik. Allahımız bizi qorudu. Əvlə bağlı bizə ümumiyyətlə müraciətlər olmadı. Bilirlər ki, əfv yazmadığı

- Demokratik düşürgə ürəkəçan deyil. Yaxın gələcəkdə müxalifət daxilində müttəfiq gözü ilə baxdığımız siyasi qurum varmı?

- Biz birliyin tərəfdarıyıq. Bölücülük mənşəli məşğul olmuruq.

“Yüksək çinli dövlət məmurları var ki, anaları çadradadır. Onların atasına kimsə desə ki, başını aç, narahat olmaz?”

Sualınıza cavab versək, bu nəqli məşğul olmuş olaırıq. Ümid edirik ki, müxalifət daxilində birlik olacaq. Xalqımızın gələcəyini bunda görürük.

problemləri evinin içərisində görünür. Vaxtında dəstək olsaydı, müxalifətlü iradə ortaya qoyulsaydı, bunlar olmazdı. Xalqın siyasələşməsi vacibdir. Bədbin deyiləm, nikbinəm. İnkişafa doğru gedirik.

- Həbsdə itirdiniz, yoxsa qəzəndiniz?

- 4 ildə gəncliyimin ən gözəl günlərini həbsxanada yaşadım. Mənəvi, oxuculuq cəhətdən müsbət oldu. 2013-cü

ildə ikinci həbsimiz oldu. Həbsə düşmədiyimiz vaxtda olan fəaliyyətlə, həbsdə olan fəaliyyətimiz tamamilə fərqli idi. Həbsdə daha çox siyasətə qoşulduq. Ən əsası unudulmadıq. İctimaiyyətə daha çox yaxınlaşdıq. Hakimiyyət mənə həbs etməklə Hacı Talehi cəmiyyətdən təcrid etmək istəyirdi. Əksi oldu. Cəmiyyətə daha çox təsirimi oldu.

- Həbsdə kifayət qədər dindarlar var. Onların azadlığı üçün addımlar atırsınız mı?

- Hərəkat olaraq, siyasi baxışlarına, xalqımızın gələcəyinə görə haqq səsinə ucaldan hər bir kəsin azadlığı üçün çalışırıq. Lazım gələrsə, qanun çərçivəsində təzyiqlər etmək planımız da var. İnsanları fərqləndirmək doğru deyil. Müxalifət, müsəlman gözü ilə baxmaq daha doğrudur. Bu gün siyasi arenada ateist müxalifət lideri yoxdur. Ateist ola-ola müsəlman xalqını idarə etmək olmaz. Müxalifətdə dildə müsəlman olanlar çoxdur. Bizi daha çox həbsdə olan qadınlarımız Leyla Yunus və Xədicə İsmayıl narahat edir. Azərbaycan xanımının həbsdə olması üzgüncüdür. Çalışırıq ki, ilk növbədə onlar, sonra da kişilərimizi azad olunsun.

- Son sualımı hicabla bağlıdır. Bu problem yəna da qaldı. Hakimiyyətin dolayısı yolla dini kəsimi üzərində qələbə qazandığını demək olar?

- Haqqımızı daim tələb edirik. Hər kəs dinini rahat şəkildə ifadə edə bilər. Hicab aksiyaları oldu. Nəticəni oldu. Orta məktəblərin çox hissəsində məsələ həllini tapıb. Nazirlik tərəfindən məsələ məktəb direktorlarının üzərinə atılıb. Hansı direktor hicabla icazə vermirsə, çəkiliş aparırıq. Çalışırıq ki, heç bir məktəbdə bu problem qalması təhlükəli olmamalıdır. - 4 il həbsdə oldunuz. Həbsinizdən əvvəlki Azərbaycanla hazırda azadlığa olduğunuz Azərbaycan arasında fərqli və özər cəhətlər görürsünüz mü? - 4 il əvvəlki Azərbaycanda passivlik var idi. Amma bu gün vətəndaşlarımız içərişlərində saxladığı sözləri açıq şəkildə deyər bilirlər. Problemlər dila gəlir. Sosial şəbəkələr xüsusilə fərqlənir. Yavaş-yavaş ictimai şüur xalqa sirayət edir. Xalq

□ Cavanshir ABBASLI

Milli valyutanın - manatın dəyərdən düşməsi yenə gündəmdədir. Son olaraq Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov bu barədə bildirib. "Yüksək dollarlaşma səbəbindən Azərbaycan Mərkəzi Bankının valyuta ehtiyatları azalıb",- deyərək, Milli Məclisin növbəti plenar iclasında Azərbaycanın 2016-cı il üçün dövlət büdcə zərfinin müzakirəsi zamanı manatla bağlı məsələyə toxunub.

APA-nın məlumatına görə, E.Rüstəmov 2014-cü ildə AMB-nin valyuta ehtiyatlarının 15 milyard dollar olduğunu vurğulayıb: "Bu ehtiyatları biz daxili bazardan almışdıq. Devalvasiyadan sonra ilk dəfə may-iyun aylarında biz daxili bazardan dollar aldığımızı. İyul ayında isə dollarlaşma səviyyəsi yenidən yüksəldi. İndi dollarlaşma səviyyəsi 10 il əvvəlki səviyyədədir".

Hazırda AMB-nin valyuta ehtiyatlarının 7 milyard dollar olduğunu deyən E. Rüstəmov bu göstəricinin beynəlxalq normalara uyğun olduğunu bildirib. Baş bankir əlavə edib ki, çəvik məzənnə siyasətinə keçidlə bağlı məsələlər ciddi araşdırılır: "Bu siyasətə keçid texniki hazırlıq və soyuqqanlı yanaşma tələb edir. Bununla bağlı beynəlxalq təşkilatlarla müzakirələr aparırıq. Manatın məzənnəsi neftin qiyməti, tədiyyə balansının vəziyyəti və tərəfdaş ölkələrin valyuta siyasəti ilə müəyyənənə bağlıdır. 2016-cı ildə də belə olacaq. Göründüyü kimi, məzənnəyə təsir edən başlıca amillər ölkədən, milli iqtisadiyyatdan kənar formalaşır. Müxtəlif çəvik məzənnə siyasəti çoxdandır ki, AMB-nin gündəliyindədir. Bu məsələlər ciddi araşdırılır. Əlaqədar beynəlxalq təşkilatlarla geniş müzakirə edilir".

E.Rüstəmov bildirib ki, qarşıdakı ildə neftin qiymətləri əhəmiyyətli dərəcədə aşağı olacaq: "2011-ci ildə tədiyyə balansı 17 milyard dollar idi. 2015-ci ilin sonunda tədiyyə balansının 2 milyard dollar olacağı gözlənilir. Başqa sözlə, tədiyyə balansı 2011-ci ilə müqayisədə 8 dəfə az olacaq".

Ekspertlər isə bu fikirləri növbəti devalvasiyanın anonsu kimi dəyərləndirirlər. Ekspert Əkrəm Həsənov məsələ ilə bağlı musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, üzən məzənnə yanaşması yaxşı olardı: "Amma iqtisadiyyatın artımı, valyuta axınının artımı halında, İndi isə neftin hasilatı, həcmi və qiyməti düşdüğü vəziyyətdə üzən məzənnə manatın devalvasiyası deməkdir. Bir neçə il əvvəl AMB üzən məzənnəyə keçəydi, başqa cür olardı. Manat həqiqətən bazardan asılı olardı, qalxıb-düşərdi, hamı da buna alışardı. İndi isə üzə, batacaq! Müqayisə üçün Rusiyayı götürək. Orada rubl bizə nisbətən həmişə üzüb. Amma tam üzməyə buraxan kimi dəyəri iki dəfə azaldı. Bizdə bundan bətri ola bilər. Sadəcə, AMB belə mesajlar verir ki, sabah devalvasiya olanda desin ki, biz siqnal vermişdik əhaliyə".

Ekspert Qubad İbadoğlu da bildirib ki, parlamentdə büdcə müzakirələri zamanı Elman Rüstəmovun çıxışında səsləndirdiyi faktlar Azərbaycan iqtisadiyyatında mövcud durumun sürətlə pisləşdiyini göstərir: "Bu çıxışda diqqəti çəkən 2 neqativ tendensiyaya və 1 mə-

rin həcmi artdı. Bankların cəlb etdiyi əmanətlərin səviyyəsi aşağı düşməsi ilə yanaşı onun valyuta tərkibində dollar hökmran mövqeyə çıxdı. Hər iki tendensiyanın davamlı olması AMB-dən yeni addımlar atmağı tələb edir. Odur ki, AMB sədri parlament kürsüsündən başqa alternativlərlə bağlı araşdırmalar apardıqlarını bəyan etdi. Həssas edirik ki, AMB manatın sa-

nə özünü, nə də bizi aldatmayı, ölkədə manatın "üzməsi" üçün "su hövzəsi" yoxdur. Yəni ölkədə qiymətli kağızlar bazarı yox, valyuta birjası yox, ölkəyə valyuta gətirən şirkətlər yox, iqtisadi azadlıqlar yoxdur. Normal iqtisadi model yoxdur, tək bir borudan sallanıb asılı qalan bir modeldə manat necə "üzəcək?" Bu yazıq manata "üzməyi" siz nə vaxt öyrətdiniz ki, indi

Üzən məzənnə - yeni devalvasiyaya doğru...

Ekspertlər baş bankirin açıqlamasını çəvik məzənnə siyasətinə keçid mesajı kimi də dəyərləndirirlər...

qama münasibət bildirmək istərdim. AMB sədri çıxışında səsləndirib ki, 2011-ci ildə tədiyyə balansı 17 milyard dollar idi. 2015-ci ilin sonunda tədiyyə balansının 2 milyard dollar olacağı gözlənilir. Başqa sözlə, tədiyyə balansı 2011-ci ilə müqayisədə 8 dəfə az olacaq. Həmçinin 2014-cü ildə AMB-nin valyuta ehtiyatları 15 milyard dollar olub. İndi dollarlaşma səviyyəsi 10 il əvvəlki səviyyədədir. Hazırda AMB-nin valyuta ehtiyatları 7 milyard dollardır. Elman Rüstəmovun qeyd etdiyi maraqlı məqam isə çəvik məzənnə siyasətinə keçidlə bağlı məsələlərin ciddi araşdırılması ilə bağlıdır. AMB sədrinin bu çıxışını çəvik məzənnə siyasətinə keçid mesajı kimi də dəyərləndirmək olar. Çünki 21 fevral devalvasiyası qarşıya qoyulan məqsədlərə çatmaq üçün yetərlilik olmadı. Devalvasiyadan sonrakı dövrdə nə makroiqtisadi səviyyədə ixrac potensialının genişlənməsi, rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması, nə də pul-kredit göstəricilərində müsbət dəyişikliklər müşahidə olunmadı. Belə ki, ötən dövrdə kredit qoyuluşlarının həcmnin azalmasına baxmayaraq, geri qayıtmayan problemlə kreditlə-

bitləşməsinə təmin edəcək çoxlu variantlar üzrə seçim qarşısında deyil. Burda məzənnənin tənzimlənməsinin 2 yolu qalıb. Onlardan biri valyuta bazarına müdaxilələr yolu ilə hazırkı inzi-bati tənzimləmə siyasətini davam etdirməklə AMB-nin malik olduğu 7 milyard dolları da qısa müddətə xərcləmək, ikincisi isə valyuta bazarına müdaxiləyə son qoyaraq manatın məzənnəsinin tənzimlənməsini bəzə iştirakçıların ixtiyarına vermək. İkinci yanaşma yeni olduğuna görə ona keçid hazırlıq tələb edir. Əks təqdirdə, 21 fevral devalvasiyasından sonra manatın qiymətdən düşməsi, dəyəri və etibarını itirməsi onun bazar tənzimlənməsi zamanı ucuzlaşmasını şərtləndirə bilər. Buna yol verməmək üçün yenidən devalvasiya keçid dövrünün tədbirlərindən biri ola bilər".

Ekspert Natiq Cəfəri də devalvasiya təhlükəsinin gözlənilən olduğunu bildirib. O, həmçinin bu halda manatın vəziyyətinin yaxşı olmayacağını da vurğulayıb: "Mərkəzi Bankın rəhbəri Elman Rüstəmov manatın "üzən məzənnəyə" keçə biləcəyinin anonsunu verdi. Bəzi nazirlər də buna bənzər açıqlamalar vermişdilər. Cənablar,

onu "suya" buraxırsınız? Manat "üzməyi" bacarmır, buna görə də "batacaq". Açıq deyin ki, məzənnəni saxlaya bilmirik, bir müddət sonra yavaş-yavaş manat ucuzlaşacaq, vəssalam".

Qeyd edək ki, əksər ekspertlər 21 fevral devalvasiyasını çəvik məzənnə siyasətinə keçid istiqamətində addım kimi qiymətləndirirlər. Bildirilir ki, öz-özlüyündə devalvasiya qarşıya qoyulan məqsədlərə çatmaq üçün yetərlilik deyil. Ekspertlərin fikrincə, əgər Mərkəzi Bank 1-ci devalvasiya ilə kifayətlənərsə, bu tədbirin neqativ təsirlərini neytrallaşdırma bilməyəcək. Məsələn, hazırda kreditlər ümumiyyətlə azalması na baxmayaraq, problemi kreditlərin həcmi artır. Əmanətlərin həm həcmi azalır və həm də valyuta tərkibində dollar hökmran mövqeyə çıxır. Həmçinin qeyd edilir ki, 21 fevral devalvasiyasından sonra manatın qiymətdən düşməsi, dəyəri və etibarını itirməsi son nəticədə onun daha da ucuzlaşmasını şərtləndirə bilər. Ona görə də üzən kursa keçid dövründə yumşaq devalvasiyaların baş verməsi ehtimalı yüksəkdir.

□ Rəya RƏFİYEVA

Binəqədidə baş verən yanğından sonra açıqlama verən Abid Şərifov

Abid Şərifov niyə Azərbaycan üçün ağlamır?

Binəqədidəki faciə zamanı zarafat edən baş nazirin müavini Türkiyədəki qanlı hadisələrdən danışarkən göz yaşları axıdır...

Baş nazirin müavini Abid Şərifov mətbuat qarşısında emosional davranışları ilə tez-tez gündəmə gəlir. Şərifov yerli medianın jurnalistlərinin zənglərini açmasa da, onlarla bir çox hallarda kobud danışsa da, xarici KİV-in qarşısında özünü fərqli yöndən göstərir.

Ankarada baş verən terror hadisəsinə münasibət bildirərkən ağlayan Abid Şərifov

Məsələn, Türkiyədə 2014-cü ilin may ayında Somada baş verən mədəni qəzası ilə bağlı danışarkən 300 işçinin həlak olması Abid Şərifovu hüznəndirmişdi. O, göz yaşları içərisində aşağıdakı sözləri söyləmişdi: "Bu bizim üçün böyük fəlakətdir. Dünyasını dəyişən türk qardaşlarımızın ailələrinə başsağlığı veririk. Allah ailələrinə səbr versin. Bir daha türk millətinin ölkəsində belə fəlakətlər yaşanmasın. Mən bir daha hər birinizə səbr diləyirəm. Allah onlara rəhmət etsin, qəbirləri nurla dolsun".

Abid Şərifov "Soma" hadisələri ilə bağlı danışarkən...

Bu il oktyabrın 10-da Türkiyənin paytaxtı Ankarada çoxsaylı insan ölümü ilə nəticələnən terror hadisəsi ilə bağlı bu ölkənin Azərbaycandakı səfirliyində açılan dəftəri imzalamaq üçün Abid Şərifov da iştirak edib. Orada jurnalistlərə açıqlama verən Şərifov yenidən göz yaşları içərisində bildirib: "Türk xalqının başı sağ olsun. Şəhid ailələrinə səbr diləyirəm. Türk xalqına səbr diləyirəm. Bu sonuncu kədərimiz olsun".

Baş nazirin müavininin qarşada Türkiyədə baş verənlərə üzülməsinə normal qəbul edirik. Tarixən Azərbaycanın çətin günlərində Türkiyə hər zaman bizim yanımızda olub. Türkiyənin acısı həm də bizim acımızdır...

Lakin məsələ budur ki, Türkiyənin acısına yanan Abid Şərifov 23 may tarixində Binəqədi rayonunda baş verən dəhşətli yanğıın sonrası jurnalistlərə açıqlamasında çox şən görünürdü. Prezident İlham Əliyevin yanğına bağlı yaratdığı Dövlət Komissiyasının sədri olan A.Şərifovun jurnalistlərin suallarına hətta zarafatla verdiyi cavablar sosial mediada da geniş müzakirələrə səbəb oldu. Həmin zaman Abid Şərifovun gülərək söylədiyi fikri bir daha nəzərinizə çatdırırıq:

Jurnalistin "Tikinti işlərinə hansı şirkət daxil olacaq" sualına Abid Şərifov belə cavab verir: "Nə dəxli var sənə?! Nə üçün bilməlisən kimdi?! Alabala... Sonra?! Müəyyən olunur ki, filankəsdi, filankəsdi də. Bunu biz müəyyən edirik, bunun "pressa"ya dəxli var, ay oğul? Sonra sualınız var...?! Allah sizi saxlasın".

Bütün bunlardan sonra ortaya haqlı bir sual çıxır: Abid Şərifov öz xalqının faciəsinə niyə acımır? Nədən o öz ölkəmizdə ağır faciə baş verərkən gülərək, zarafatla cavablar verir, amma Türkiyədəki faciədən danışarkən göz yaşları axıdır?

Ya A.Şərifov bu göz yaşları saxtadır, ya da onun öz xalqına canı yanmır...

□ Əli RAİS

ATƏT-in Minsk Qrupunun üç həmsədrindən biri olan Rusiyanın Dağlıq Qarabağ münaqişəsi hesabına Güney Qafqazda hərbi cəhətdən və birtərəfli qaydada daha da möhkəmlənmək cəhdləri yeni çalarlar qazanmaqdadır. "Rusiyanın mini-NATO"su sayılan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) baş katibi, general Nikolay Bordyujaın konfliktlə bağlı verdiyi son açıqlama məhz bu dəyişikliklərin xəbərçisi hesab oluna bilər.

Xatırladaq ki, Bordyuja KTMT ilə ATƏT arasında Dağlıq Qarabağ konfliktinin nizamlanması üçün birgə çalışmaq barədə razılığa gəlindiği haqda fikirlər söyləyib. "Biz birgə həyata keçirəcəyimiz kompleks tədbirlərlə əlaqədar anlaşmışıq. Azərbaycan-Er-

mənistan sərhədi və orada gücün tətbiqini istisna edən, eyni zamanda köhnə, lakin çox kəskin Qarabağ konfliktinin həllini real siyasi proses mərhələsinə çıxarmaq üçün siyasi addımlardan danışıq", - deyərək Bordyuja KTMT Daimi

ABŞ-ın azərbaycanlı icması Ağ Evi Ermənistanla işğalçı kimi davranmağa çağırırdı

Florida ştatında çıxan "The Gainesville Sun" qəzetində ABŞ Azərbaycanlıları Şəbəkəsinin üzvü Dürdanə Balakışiyevanın "Ermənistanın təcavüzü" sərəlvhəli məqaləsi dərc edilib (AzərTAc). Məqalədə Azərbaycanın yaşayış məntəqələrinin atəşə tutulmasında Ermənistanın ağır silahlardan istifadə etməsindən danışılır.

Bildirilir ki, Azərbaycana "berpaolunmaz zərər vurmağı" barədə Ermənistanla defələrlə xəbərdarlıq olunub və bu təcavüzkar ölkənin götürdüyü 200 milyon dollar kredit məbləğində ballistik raketlər almaq niyyəti bəyan edilib.

Müəllif yazır: "Paradoksal hal deyilmi ki, Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan BMT-nin Baş Məclisindəki çıxışı zamanı utanmadan və vicdansızcasına Azərbaycanı "təcavüzkar" adlandırıb. Halbuki BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünü pisləyən və Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən Ermənistanın işğalçı ordusunun qeyd-şərtsiz çıxmasını, məcburi köçkünlərin öz torpaqlarına qayıtması üçün şəraitin yaradılmasını tələb edən qətnamə qəbul edib".

D.Balakışiyeva sonda vurğulayır ki, Amerika ictimaiyyəti öz hökumətini Azərbaycan, Ukrayna, Gürcüstan və Moldovanın ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınan sərhədlərinin toxunulmazlığı məsələsində beynəlxalq hüququn tələblərinə əməl olunmasını təmin etməyə çağırmaqlıdır.

Bu arada Rusiya Xarici İşlər Nazirliyindən (XİN) Qarabağ konfliktinə rəsmi Moskvanın mövqeyini ifadə edən növbəti açıqlama yayılıb. **XİN-in xüsusi nümayəndəsi Mariya Zaxarova** dünən keçirdiyi əməli brifinqdə bildirdi ki, münaqişənin həlli Rusiya xarici siyasət prioritetlərindən biri olaraq qalır.

O, Qarabağ nizamlanmasının Rusiya XİN başçısı **Sergey Lavrovun xarici həmkarları ilə müzakirə etdiyini söyləyib**. **Sitat:** "Biz bu istiqamətdə ABŞ və Fransa ilə sıx qarşılıqlı fəaliyyət göstəririk. Bir qədər əvvəl, BMT Baş Assambleyasının 70-ci sessiyası çərçivəsində Sergey Lavrov Minsk Qrupu-

Öncə həll, sonra sülhməramlı qüvvələr - Bakının əsas şərti

ATƏT-lə KTMT arasında Qarabağ anlaşması problemi ölü nöqtədən tərpədəcəkmi, Moskvanın yeni söylərinin arxasındakı gerçək hədəf nədir? Rusiya XİN-dən növbətçi bəyanat: "Qarabağ məsələsi xarici siyasətimizin əsas prioritetlərindəndir..."

Şurasının iclasında ATƏT baş katibi Lamberto Zanyerlə danışıqlarının yekunundan danışarkən bildirib.

Siyasi təhlilçilərə görə, bu açıqlama öz nizamnaməsinə görə müstəsna olaraq Ermənistanın təhlükəsizliyinə cavabdeh olan KTMT-nin ilk dəfə olaraq onun məsuliyyət zonasına aid olmayan bir məsələyə - KTMT üzvü olmayan Azərbaycanın tərkibindəki Qarabağ münaqişəsinə həll prosesinə cəlb olunduğunu göstərir.

Bəs bu anlaşma neçə vaxtdır durğunluq dövründən çıxma bilməyən nizamlaşma prosesini qabağa aparmaq üçün stimula ola biləcəkmi? Söyləmək çətinidir. Hər halda, müşahidələr göstərir ki, Moskvanın Qarabağ ixtilafından daha çox, öz qoşunlarını "KTMT qüvvələri" adı altında konflikt zonasına, Dağlıq Qarabağa yeritməyə və bu minvalla bölgəni tamamilə öz nəzarətinə keçirməyə çalışır. Üstəlik, rus sülhməramlılarının gəlişinə həm Azərbaycanın, həm də ABŞ və Avropa Birliyinin razılığı, həmçinin, ATƏT-in müvafiq mandatı lazımdır.

Lakin bəllidir ki, Kremlin belə birtərəfli planlarına ABŞ və Avropa Birliyi, eləcə də

Azərbaycan, hətta işğalçı Ermənistan istisna olunmur ki, ATƏT-lə KTMT arasında Dağlıq Qarabağa dair əldə olunan ilkin anlaşma haradasa siyasiyanı Moskvanın xeyrinə yumşalda və ya sülhməramlıların bölgəyə yerləşdirilməsi üçün daha münbit şərait yarada bilər.

Maraqlıdır ki, KTMT rəhbərinin sonuncu açıqlaması Ermənistanın ekspert dairələrində narahatlıqla qarşılanıb. Erməni siyasi şərhçilərindən biri Akop Badalyana görə, blokun nizamlanma prosesinə cəlb edilməsi o demək olacaqdır ki, KTMT Ermənistanın təhlükəsizliyini qorumaq əvəzinə, bu təhlükəsizliyi Azərbaycanla danışıqlar predmetinə çevirəcək. "Deməli, KTMT vasitəçilərdən birinə çevrilməklə daha Ermənistanın təhlükəsizlik qarantı olmayacaq. De-yure isə hədəf odur ki, Rusiya KTMT bayrağı altında sülhməramlılar üçün mandat alsın" - bildirib erməni ekspert.

Başqa bir erməni şərhçisiyə görə, Ermənistanın mövcud durumu Rusiya və Türkiyəyə imkan verir ki, onlar öz aralarında ziddiyyətləri imitasiya eləsinlər: "Mümkündür ki, Türkiyə vertolyotlarının Er-

mənistan səmasına girməsi Rusiya hərbi qüvvələrinin Qarabağa yeridilməsi üçün "fon" yaratmaq niyyəti güdür" - qeyd edib o.

Ancaq bir realıq var ki, Türkiyə Rusiya hərbiçilərinin sülhməramlı adı ilə Dağlıq Qarabağa yerləşdirilməsinə Azərbaycanın istəyi olmadan və Kremldən konkret ciddi güzəşt almadan razılıq verməz. Ankara və Moskvanın münasibətləri isə Suriyaya görə hazırda növbəti mürəkkəb mərhələdən keçir. Bu mərhələnin nə ilə yekunlaşacağı heç şübhəsiz ki, Qarabağ məsələsinə də proyeksiya olacaq.

Bütün hallarda bir gerçək var: Azərbaycan da ən əvvəl ondan çıxış edir ki, öncə Dağlıq Qarabağ problemi, işğal məsələsi, regionun statusu beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində həllini tapmalıdır, yalnız ondan sonra bölgəyə sülhməramlı qüvvələr yeridilə bilər - təbii ki, yenə Azərbaycanın razılığı altında.

Yerdə qalan hallar "atı arabanın arxasına bağlamaq" anlama verəcək ki, bu da münaqişənin nəinki həllini gətirməyəcək, üstəlik, onun qeyri-müəyyən müddətə dondurulmasına aparacaq. Necə ki, 22 ildir bunu Minsk Qrupunun uğursuz vasitəçiliyi göstərir.

nun həmsədrləri ilə görüşüb. Görüşdə həmsədrlərin bu ay regiona baş tutacaq səfəri öncəsi münaqişənin nizamlanmasına dair praktik məsələlər, habelə Minsk Qrupunun fəaliyyətinin koordinasiyası müzakirə olunub. Təəssüf ki, münaqişə zonasında baş verən gərginlik, itkilərin çoxalması, o cümlədən mülki əhali arasında ölüm halları siyasi dialoqun bərpasını daha da çətinləşdirir. Münaqişənin eskalasiyası yol-verilməzdir. Tərəfləri güc tətbiq etməkdən imtina etməyə, güzəştlər üçün lazım olan siyasi iradə göstərməyə çağırırıq".

Göründüyü kimi, əslində daha bir növbətçi bəyanatdır. Çünki yenə orada işğala məruz qalan Azərbaycanla, işğalçı Ermənistan eyni statusda tutulur. Ümumiyyətlə, indiyədək hələ olmayıb ki, Rusiyanın hansısa rəsmisinin dilindən forpost Ermənistan haqda "işğalçı" sözü işlədilsin. Əslində təəccüblü də deyil, ona görə ki, Rusiyanın özü faktiki işğalçıdır.

Söhbət təkəcə Krımın ilhaqından getmir. Aydındır ki, Dağlıq Qarabağ və onun ətrafındakı 7 rayonun işğalı bilavasitə Rusiyanın köməyi ilə zəbt edilib. Bu gün isə həmin ərazilərə görə söz sahibliyi İrəvana yox, bütünlüklə Moskvaya məxsusdur. İşğalçılıq siyasəti necə olur ki...

Bakıda yol kənarlarını, binaların həyətlərini zəbt edib özəl dayanacaq düzəldirlər. Bakının bir çox küçələrində addımbaşı “özəl dayanacaqlar” var. Kimin avtomobili varsa, yaşadığı binanın önündə şəxsi dayanacaq düzəldir. Ya zəncirlə ərazini özləri üçün qapadırlar, ya da daş, gül, meyvə yeşilləri ilə bunu əvəz edirlər. Bir sözlə, özləri üçün dayanacaq düzəltmək üçün hər yola əl atırlar. Bu durum onsuz da maşın saxlamağa yer tapmayan sürücüləri daha da çilədən çıxarı.

Şəhərin bütün ara küçələrində vəziyyət eynidir. Nəinki sakinlər, hətta obyekt sahibləri də bu işə əl atırlar.

Misal üçün, Bakının Nizami rayonu, Qoqol küçəsi və ətrafda olan digər dar küçələrdə vəziyyət bu cürdür. Hər tərəf yerə vurulmuş dirəklər və zəncirlənmiş park yerləri ilə doludur.

Balaca dükən sahibindən tutmuş, böyük obyekt sahiblərinə kimi hər kəs qapısının önünü özü üçün zəbt edib. Səbəb kimi də müxtəlif bəhanələr irəli sürürlər. **Saleh adlı market sahibi deyir ki, o bunu etməsə, işləyə bilməz:** “Dükənə firmalar

mal gətirirlər. Qapının önündə kimsə maşın saxlayır. Buna görə də ərzaqları dükənə yığmaq ikinə çətinləşir. Küçə ensizdir deyə, belə olanda yol da bağlanır, aləm dəyir bir-birinə. Məni qınamayın. Başqa yolum yoxdur. Əgər bu problemi həll etmək istəyirlərsə, dayanacaqların sayını çoxaldıb, qiymətləri aşağı salsınlar”.

Bəzi bina sakinləri bizimlə az qala dava etdilər. Onlar binanın önünü qanuni olaraq zəbt etdiklərini iddia edirdilər: “Mən hər ay Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə 15 manat pul ödəyirəm. Niyə? Çünki yaşadığım binanın

Bakıda küçələrini zəncirləyənlər niyə cəzalandırılmır...

Paytaxtda səkilər, binaların həyətləri zəbt edilib

önündə maşın saxlayıram. Bu yeri də qorumaq üçün zəncirlə bağlamışam. Kim haqlıdır, kim haqsızdır, məni maraqlandırmır. Bura mənimdir”.

Sürücülər isə bu vəziyyətə görə rəsmiləri günahlandırır. Əhməd adlı sürücü deyir: “Mən camaatı qınamıram. O da maşınını haradasa saxlamalıdır. Günah dövlət qurumlarındadır. Bakıda minlərlə avtomobil var. Onlar üçün bir neçə dayanacaq var. BŞİH-in qoyduğu dayanacaqlar da bir işə yaramır. Sadəcə, əvvəllər kimsə 20 qəpik verirdik. İndi bunu 5 dəfə baha qiymətə BŞİH-ə ödəyirik. Yeraltı dayanacaqlar çox bahadır. Maşını 1 saat saxlayırsan, buna görə 2 manat alırlar. Küçədə saxlayırsan, maşını aparırlar. Buna görə də cərimə ödəyirik. Hər şey sistemsiz şəkildə gedir”.

Bəzi Bakı sakinləri yol kə-

narlarının demirlənməsinə müsbət hal kimi baxırlar: “Heç olmasa belə olanda piyada yolunu maşınlar zəbt etmir. Rahat gedib-gəlmək olur. Bu demirlər olmasa, səkinin üstündə maşın saxlayacaqlar. Biz özümüz məhəlləmizdə belə etmişik. Maşını binanın həyətidə saxlayırıq.

Küçənin sağına da, soluna da dəmir vurdurmuşuq. Başqa çarəmiz yoxdur”.

Müşahidəimiz zamanı maraqlı şeylərin də şahidi olduq. Misal üçün, sakinlər yaşadıkları binanın qapısına “Burada maşın saxlamayın” yazıblar. Amma həmin küçədə BŞİH

qoyduğu parkomat aparatı var. Yeni orada maşın saxlamaq olar.

Qanunla bu kimi hallara yol verilmir. Yola zəncir, dirək vurular cərimə edilir. Bu haqda BŞİH, Bakı Şəhər Yol Polisi İdarəsi və digər dövlət qurumları mətbuata dəfələrlə açıqlama verərək, bu kimi hallara yol verənlərə qarşı cərimə tətbiq edildiyini bildirləblər. Lakin görünən budur ki, bunların faydası olmayıb. Daha çox çalışmaq lazımdır.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətlər Məcəlləsinin 164.0.4 maddəsinə əsasən, yolların hərəkət hissəsində sədlərin, şlaqbaumlının qurulması və nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin başqa üsullarla kəsilməsinə, habelə avtomobil yollarında nəqliyyat vasitələrinin və piyadaların hərəkətlərinə maneələrin yaradılmasına görə fiziki şəxsləri 80 manatdan 100 manatadək miqdarında, vəzifəli şəxsləri 400 manatdan 500 manatadək miqdarında, hüquqi şəxsləri isə 3000 manatdan 4000 manatadək miqdarında cərimə gözləyir.

□ Məhəmməd TÜRKMƏN
Fotolar müəllifindir

“AFF Mall” Ticarət Mərkəzində nə baş verir? - dükənlər niyə boş qalıb?

Böyük səs-küylə fəaliyyətə başlayan, neçə-neçə verilişlə, seriallara sponsorluq edən ticarət mərkəzi son günlərini yaşayır. Söhbət “AFF Mall” ticarət mərkəzindən gəlir.

Bir neçə il öncə, Bakıda ticarət mərkəzləri indiki kimi çoxluq təşkil etməyən zamanlarda fəaliyyətə başlayan “AFF Mall” ilk zamanlarda müştəri bolluğu içində idi. Ticarət mərkəzində olan bütün dükənlər aylar öncədən tacirlərə icarəyə verilmişdi. Üstəlik, həm də baha qiymətlərə...

Sonradan isə vəziyyət dəyişdi. Ticarət mərkəzində getdikcə alıcı boşluğu yaşandı. İlk günlərdə olan tələbat artıq yox idi. Çünki sahibkarlara dükənlərin bir kvadratmetri baha qiymətə icarəyə verdiyi üçün onlar da hər şeyi daha baha satmağa məcbur oldular. Və bütün bunların nəticəsi olaraq ticarət mərkəzi müştəri itirməyə başladı.

Bir müddət sonra isə artıq bu durum dükənlərin tam boşalmasına səbəb oldu. Tacirlər yavaş-yavaş dükənləri təhvil verib, ticarət mərkəzini tərk etdilər. Bəzilərinə isə ticarət mərkəzinin, ümumilikdə isə “AF Holding”in sahibi Azay Möhnətov ticarət mərkəzindən çıxarıb. Bunun səbəbi isə az sonra...

İlk olaraq holding bərdə məlumat verək. Holding hazırda Azərbaycanda fəaliyyət

göstərən şirkətlər qrupundan ibarətdir. Holdingin baş ofisi Bakıda yerləşir. Frankfurt və Londonda isə filialları var. “AF Holding” həm Bakıda, həm də xaricdə tikinti, istehsal, əmlak və turizm sektorlarında fəal fəaliyyət göstərir.

Holdingə “AF Tikinti” şirkəti

də daxildir. “AF Tikinti” “AF Holding”in bir hissəsi olub holdingə yaşayış binaları tikmək üçün təsis edilib və “Uğur 97”, “Evertone Int” və “Muradlı” tikinti şirkətlərindən ibarətdir.

Holdingə “AF Bank” da daxildir. “AF Bank” Azərbaycan VTB Bankın əvvəlki adıdır və

hazırda 51% payla VTB Bank tərəfindən idarə olunur.

“AF İstehsalat” da “AF” şirkətlər qrupunun bir hissəsidir. Bu şirkət plastik məhsulların istehsalı sənayesində fəal iştirak edir. Bu qrupa “AFSAN Plastik” və “AF PEN” (PVC qapı və pəncərələri) də aiddir.

Holdingin rəsmi internet sahifəsi də var. Çox maraqlıdır ki, holdingin əsas gəliri Azərbaycanda olsa da, rəsmi saytda hər şey ingilis və ya rus dilindədir. Azərbaycan dili unudulub.

İndi isə keçək ticarət mərkəzinə. “AF Holding”in sahibi Azay Möhnətov tacirləri dükənlərdən çıxarıb. Buna səbəb isə onun ticarət mərkəzində brend markalara yer vermək istəməsi olub. Belə ki, A.Möhnətov qərara alıb ki, “AFF Mall”da sadəcə brend markalı məhsullar satılsın. Buna görə də ticarətçiləri dükənlərdən çıxarıb.

Hazırda “AFF Mall”da sadəcə bir supermarket, restoran və məşhur brend markalı idman mağazası fəaliyyət göstərir. Digər dükənlər təmir adı ilə bağlanıb. Yəqin ki, bu dükənlərdə brend markalar satılacaq. Amma nə zaman? Axı dükənlər uzun zamandır ki, boşaldılıb. Binanın ikinci mərtəbəsində kiçik təmir işləri gedir. Hansı ki, bu belə dükənlərin bağlanması səbəb deyil. Əsas məsələ budur ki, ticarət mərkəzi dükənlərin icarəyə verəcək biznesmen tapmır.

Ticarət mərkəzi ucuz mallar satarkən uğursuzluğa düşər oldu. “AFF Mall”ı “çökdürən” ondan sonra açılan digər ticarət mərkəzləri idi. İndi isə bahalı brend markalara üstünlük veriləcək. Ölkədəki bu maddi böhranda, brend dükənlər sıra ilə bağlandıqı bir dövrdə bu addım da uğursuz ola bilər.

□ Məhəmməd TÜRKMƏN
Fotolar müəllifindir

Kənd camaatının su problemini kim həll etməlidir?

“Azersu”nun mətbuat xidmətinin rəhbəri: “Biz rayonların mərkəzinə xidmət göstəririk, kəndlərə yox”

Rayonlarda, xüsusən də kəndlərdə su problemi hər zaman olub. Kənd camaatı su tapmadığı üçün bəzən onların əkin-biçin sahələri də məhv olur. Deputatlığa namizədlərin rayon əhali ilə görüşü zamanı insanların tələbinin su olması da bu problemin qarışıq formada olduğunu bir daha göstərir.

“Azersu”nun mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Cəbrayılı kəndlərə xidmət göstərmədiklərini və bu problemin həllinin yerli bələdiyyənin və icra orqanlarının işi olduğunu dedi: “Biz rayonun özünə xidmət göstəririk, kəndlərə yox. Kəndlərə ya bələdiyyələr baxır, ya da ki, yerli icra hakimiyyəti. Biz çox az sayda kəndlərin su təchizatını həyata keçiririk. Məsələn, Ucar rayonunun özünə və iki qonşu kəndinin su təchizatı bizə aiddir. Bu gün Azərbaycan hökuməti 43 şəhər və rayonda su və kanalizasiya layihələrinin icra edir. Artıq bunların 14-də su və kanalizasiya sistemlərinin yaradılması işləri başa çatıb. 7-də su şəbəkəsinin qurulması işləri başa çatıb, kanalizasiya qurulması işləri gedir. 9-na artıq yeni mənbədən su vermişik. Qalanları ilə də işləyirik”.

Qışda su borularının donması problemə gəlincə isə A.Cəbrayılı “Azersu” QSC-nin öz şəbəkələrində bu problemin olmayacağını dedi: “Azersu”nun öz şəbəkələri var. Su xətlərinin donması kimi problemlər adətən camaatın öz xətlərində olur. Məsələn, Sulutəpə, Binəqədi və ətrafdakı yaşayış məntəqələrində şəbəkəni camaat yığışdırıb pul yığıb özləri çəkiblər. Yeni bu, mərkəzləşmiş, bizim balansımızda olan şəbəkə deyil. Problem yalnız bu şəbəkələrdə yaranıb bilər ki, biz də bununla bağlı həmişə tövsiyələrimizi veririk. Qəza olan zaman onların bizim şəbəkəməz olmamasına baxmayaraq su itkilərinin qarşısını almaq üçün biz gedib o qəzanı aradan qaldırır, kömək edirik”.

□ Günel MANAFLI

MÜSAVAT

Son səhifə

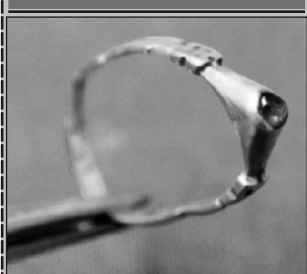
N 228 (6256) 15 oktyabr 2015

Çaxır hazırlayan qocaya 350 qamçı vurulacaq

İngiltərənin nüfuzlu "The Sun" qəzetində dərc edilən "74 yaşlı ingilis babaya içki hazırladığı üçün 350 qamçı cəzası verilib" məqaləsi yazısı hər kəsin diqqət mərkəzindədir. Evində şərab hazırlayan ingilis Səudiyyə Ərəbistanında cəza verilib. Xəbərdə üç dəfə xərcəng xəstəliyinə tutulan və astmadan əziyyət çəkən Andreenin bu ölkədə ildən çoxdur həbsdə yatdığı bildirilir. Yaşlı adamın Londondakı ailəsi baş nazir David Kameronu yalvararaq ondan qamçı cəzasını ləğv etməsini istəyiblər.

Səudiyyə Ərəbistanında 25 ildir benzin firmasında çalışan Karl Andreenin məşinində şərab şüşəsi tapılması nəticəsində 12 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Daha sonra isə qamçılanma cəzası alıb. 7 nəvə sahibi olan kişinin övladları qamçının onu öldürəcəyini düşünür.

700 illik nişan üzüyü tapıldı

Norveçdə 1280-1312-ci illər arasında yaşamış Kraliça Eufemia dövrünə aid nişan üzüyü tapılıb. Norveçin paytaxtı Oslo şəhərində aparılan qazıntı işləri zamanı tapılan 1300 illik üzük qrandası ilə bəzədilib. 23 əyarlı qızıl üzük Kraliça Eufemia dövründən qalıb.

Çin ən böyük teleskop hazırlayıb

Çinin xəbər qaynaqları ölkədəki yüksək səviyyəli memarların dünyanın ən böyük teleskopunu inşa edəcəyi haqda məlumat yayıblar. 30 futbol meydançası böyüklüyündə olacağı deyilən teleskop 5 min 600 ton poladdan hazırlanacaq və oval olacaq. Proje üçün ayrılan pulun 100 milyon dollardan çox olacağı güman edilir. "Di-yafarm Qlobal Teleskop" adı verilən böyük teleskopun köməyi ilə kosmosa 3 dəfə yaxından baxmaq mümkün olacaq.

Öskürəyin təbii müalicəsi

Payızın gəlməsi ilə havaların tədricən soyuması, gündüzlər havanın isti olmasına baxmayaraq gecələr külək və soyuğun özünü qəfil hiss etməsi adətən öskürək şikayətlərinin başlamasına səbəb olur. Bəs döz qəfəsi xəstəlikləri üzrə mütəxəssislər havaların isinib-soyuduğu günlərdə öskürəyə qarşı nə təklif edirlər?

Öskürəyə qarşı ən yaxşı təbii müalicə metodunun su içmək olduğunu açıqlayan elm adamları suyun sağlamlığımız baxımından daha bir faydasını ortaya çıxarıblar. Xüsusilə də uşaqlarda keçməyən öskürək və sətəlcəm kimi xəstəliklərdə suyun əhəmiyyəti daha böyükdür. Quru öskürək zamanı da bol-bol su için.

Öskürəyin müalicəsində bitki mənşəli üsulların da böyük faydası olduğunu söyləyən mütəxəssislər suyun bitki çaylarından daha təsirli olduğu qənaətindədir. Bol-bol su içmək həm öskürək şikayətini azaldır, həm də öskürəkən çıxılan boğazı yumşaldır. Öskürəklə tez-tez qarşılaşanlar otaq istiliyində olan sudan bol miqdarda içə bilirlər (təbii ki, əks-göstəriş yoxdursa - red.)

12 yaşlı uşağa qarşı 127 min dollarlıq təzminat

Nyu-Yorkda şəbəsindən müdiri kimi çalışan Cennifer Connel qərribə bir şikayətlə məhkəməyə müraciət edib. Məhkəmədə "Bacımın balaca oğlu məni çox sevirdi. Təbii ki, mən də onu çox sevirdim. 8 yaşında ona istədiyi qırmızı velosipedi aldım. O, velosipedi gördüyü anda "Xala, səni çox sevirem" deyərək üstümə qaçdı və o anda qolum qırıldı" deyən 54 yaşlı qadın uşağın şikayət edib. Connel Nyu-York kimi bir şəhərdə yaşamağın çətin olduğunu və qolu qırıldığı üçün işdə problemlərlə qarşılaşacağını deyib. Hazırda 12 yaşlı olan balaca məhkəməyə atası ilə gəlib və başına gələnlərə görə təəccübləndiyini deyib. Uşaq ötən il anasını itirib.

QOÇ - Uğurlu bir zaman kəsiyindən keçəcəksiniz. Bu yolda təkbaşına deyil, üreyinizə yaxın adamlarla birlikdə addımlayın. Heç bir işi yarımçıq qoymayın, vədlərinizə xilaf çıxmayın. Kəsici alətlərdən qorunun.

BUĞA - Hər hansı problemdən qorxmağınıza lüzum yoxdur. Çünki sizin kimi romantik şəxslərə bu gün heç bir zərər dəyməyəcək, üstelik, aktivləşdiyiniz indiki dövrdə şanslarınız da artacaq.

ƏKİZLƏR - Gərək "bir əldə iki qarpız" tutmayasınız. Çalışmalısınız ki, realığa uyğun hərəkət edəsiniz. Ulduzlar qarğıs və soyuqlardan uzaq olmağı, falçı və cadugər yanına getməməyi məsləhət görür.

XƏRÇƏNG - Saat 12-15 aralığında bəzi qalmaqallı proseslərlə üzləşə bilərsiniz: cəhdlərinizin boş çıxması, uğursuz sövdələşmələr, səhətlə bağlı narahatçılıq və s. Qalan saatlar problemsizdir.

ŞİR - Həllədicə qərar çıxarmaq həmişə çətin olur, amma siz ağıllı olduğunuz üçün bunu bacaracaqsınız. Üreyinizdə gəzdirdiyiniz böyük ideyalara doğru əzmlə addımlayın, cılız adamlara fikir verməyin.

QIZ - Daxilinizdə bir keyriyyəçi obrazı yaratmağınza ehtiyac duyulur. Özünüz ehtiyaç kimi zənn etməkdənsə, ehtiyac duyanlara yardımçı olun. Hər şeyi pulla ölçməyin, dünyada əm dəyərlə şeylər pulsuzdur axı.

TƏRƏZİ - Bütün göstəricilər fəallıqdan bir qədər uzaq düşəcəyinizi ortaya qoyur. Qarşıdakı gününüzü də məhz buna uyğun olaraq tənzimləyin. Keçmiş həyatınızda önəmli olan insanlarla əlaqə yaradın.

ƏQRƏB - Qarşınızda təzadlı bir zaman durub. Proseslərin inkişafı gah müsbət, gah da mənfi istiqamətə səmət ala bilər. Bu səbəbdən də yaxşı bələd olmadığınız şəxslərlə işbirliyi yaratmaqdan, riskli pul sövdələşmələrindən vaz keçin.

OXATAN - Astroloji göstəricilər günün ilk yarısını düşərli sayır. Bu baxımdan bütün planların icrasını həmin vaxta salın. Əgər təklif alsanız, razılıq verin. Amma saat 15-dən sonra özünüzü "müharibə şəraitində" zənn edin.

OĞLAQ - Vaxtınızın çoxunu evdə, sevdiyiniz adamlarla birlikdə keçirin. Ailənin təminatını ödəməyə çalışın. Axşama doğru büdcənizi rahatlaşdırmaq üçün əhəmiyyətli sövdələşmələrdə iştirakiniz labüdləşəcək.

SUTÖKƏN - Qarşılıqlı münasibətlərdə mənəm-mənəmlik edən insanlarla söz çürütməyin. Əks halda əsəbləriniz pozulacaq. Öz xeyirxah düşüncələrinizə aludə olun. Ümumiyyətlə, bu gün neqativ məkan və insanlardan uzaq olun.

BALIQLAR - Yuxusuzluq və iştahasızlıq sizi üzüb. Bunun qarşısını almaq üçün bütün qüvvənizi səfərbər etməlisiniz. Əgər hansısa uğursuzluqla rastlaşırsınızsa, bunun səbəbini başqalarında deyil, özünüzdə axtarın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Dimdiyi fil dişindən dəyərli olan quş

Asiyanın tropik meşələrində yaşayan guguk quşunun dimdiyinin fil dişindən daha dəyərli olduğu deyilir. Quşun dimdiyi üzərindəki kaska bəzək işində istifadə edilir.

2012-2014-cü illər arasında İndoneziyada qaçaqçılar tərəfindən 1111 belə quş öldürülüb və dimdiyi oğurlanıb. Mütəxəssislər kaskanın quşlar üçün önəmli olduğunu deyiblər. Erkek guguk quşları kaskaları ilə digər quşlara qarşı mübarizə aparır. Çəkisi 3 kilo olan quşların kaskaları onların ağırlığının 11%-ni təşkil edir.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.